

Bruinvissen en lawaai

Je leert dat deze walvis uit de Noordzee last van heeft lawaai onder water.

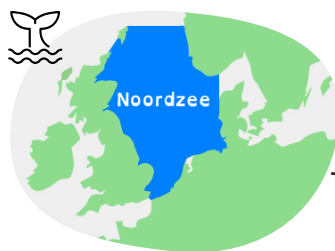
De bruinvis is familie van de dolfijn en de orka!

1 Communiceren

Op welke manieren kunnen mensen met elkaar communiceren?
Schrijf alles op wat je kunt bedenken.

Op welke manieren kunnen wilde dieren met elkaar communiceren?
Schrijf alles op wat je kunt bedenken.

De Noordzee is groter dan het vasteland van Nederland!

2 Ga naar www.wwf.nl/bron

1. Klik op: "Les 30: Bruinvissen en lawaai".
2. Lees de introductie en bekijk het filmpje.
3. Hoe vaak zie jij de bruinvissen boven water komen?
Zet een streepje als je een bruinvis ziet: _____

3 Onderzoek van Janouk

- Vanwege het coronavirus varen er minder schepen in Noordzee.
- Voor bruinvissen is dat goed nieuws. Ze hebben last van onderwater-lawaai.
- Onderwaterlawaai ontstaat door de motoren van schepen. Of door heien. Dat is wanneer er palen in de zeebodem geslagen worden, voor bijvoorbeeld windmolens.
- Bruinvissen communiceren met een hoog geluid om soortgenoten en voedsel te vinden.
- Een bruinvis eet graag haring. Hij spoort ze op door geluid te maken. Als er een school haring zwemt, wordt zijn geluid teruggekaatst.
- Bruinvissen vinden minder snel voedsel door lawaai onder water, ze raken snel in de war.
- Ook verdwalen ze door lawaai. Uit angst zwemmen ze dan een verkeerde kant op, weg van soortgenoten.

Ken jij een ander dier dat ook jaagt door terugkaatsing van geluid? _____

4 Verstoren

Op de Noordzee varen veel schepen. Alleen al in de havens van Nederland komen 50.000 schepen aan ieder jaar. Bruinvissen kunnen vaak wel een stukje wegzwemmen als ze last hebben van het lawaai van een schip. Maar vaak komt er dan al snel een nieuw schip voorbij.

Kies twee klasgenoten uit en ga bij elkaar zitten. Jullie gaan testen hoe het voelt als je boodschap verstoord wordt.

Vul eerst alle drie het **boodschappenlijstje** in. Verzin 5 dingen die je in de supermarkt kunt kopen. Schrijf er ook bij hoe veel je van ieder product wil (bijvoorbeeld: 3 appels).

Boodschappenlijstje

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Jij gaat je boodschappenlijstje voorlezen aan 1 klasgenoot. Die moet kunnen begrijpen wat jij op je lijstje hebt geschreven. Het andere klasgenootje gaat het gesprek verstoren (doe dit niet door elkaar aan te raken of heel veel lawaai te maken, maar bijvoorbeeld door er rustig doorheen te praten).

Wissel daarna de rollen om.

a. Is het gelukt om jullie boodschappenlijstjes goed over te brengen?

Ja/Nee, want, _____

b. Hoe voelt het als jouw boodschap niet goed overkomt bij een ander?

5 Oplossing

Het is voor bruinvissen belangrijk om goed te **communiceren**. Bij 3 heb je gelezen waarom. **Wat kunnen we doen om de hinder die bruinvissen hebben het onderwaterlawaai, te verminderen?**

Verzin met de twee klasgenoten een oplossing voor het probleem. Je mag het vak hiernaast als klad gebruiken.

Als jullie een oplossing hebben, moet het worden uitgewerkt. Jullie mogen zelf bepalen hoe. Maak bijvoorbeeld een grote poster, of zet een korte presentatie in elkaar!

Klad

6 Presenteer

Vertel aan andere groepjes wat jullie oplossing is en hoe jullie hierop zijn gekomen. Vraag ook of andere groepjes nog tips hebben. Deze kun je misschien nog toevoegen!

Als je nog niet klaar bent met de bruinvis
Onderwaterlawaai kan er zelfs voor zorgen dat bruinvissen doof worden. Beluister hoe herrie van een schip klinkt. Je vindt een geluidsfragment onder de video van 2.

Toekomst-vraag van Janouk

Waarom is het belangrijk dat we de bruinvis beschermen?

